

Cvičení 10-Určitý a nevlastní integrál a jeho využití, úvod do diferenciálních rovnic

7. prosince 2020

1 Určitý integrál a základní aplikace

Definice

Pro integrovatelnou funkci $f(x)$ je určitý integrál

$$\int_a^b f(x) dx = [F(x)]_a^b = F(b) - F(a)$$

Nevlastní integrál

$$\int_a^\infty f(x) dx = \lim_{b \rightarrow \infty} \int_a^b f(x) dx$$

Další pravidla, která jsme probírali na konci 9. cvičení

- **Linearita**

$$\int_a^b C f(x) + D g(x) dx = C \int_a^b f(x) dx + D \int_a^b g(x) dx$$

- **Spojení/rozdělení mezí**

$$\int_a^c f(x) dx + \int_c^d f(x) dx = \int_a^d f(x) dx$$

- **Substitute:** musíte transformovat i meze.

- **Per Partes**

$$\int_a^b uv' dx = u(b)v(b) - u(a)v(a) - \int_a^b u'v dx$$

2 Základní integrace

1.

$$\int_0^{2\pi} \sin x \, dx$$

2.

$$\int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos^2 x \, dx$$

3.

$$\int_2^6 \sqrt{x-2} \, dx$$

4.

$$\int_{-1}^1 \sqrt{\frac{1+x}{1-x}} \, dx$$

5.

$$\int_0^1 \frac{x^4(1-x)^4}{1+x^2} \, dx$$

6.

$$\int_{-1}^1 x^2 (e^x + e^{-x}) \, dx$$

7.

$$\int_{-1}^1 x (e^x + e^{-x}) \, dx$$

8.

$$\int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \tan x \, dx$$

9.

$$\int_1^{\infty} \arctan x \, dx$$

10.

$$\int_0^{\infty} \frac{1}{1+x^2} \, dx$$

11.

$$\int_{-1}^1 \frac{1}{x^2} dx$$

12.

$$\int_1^{\infty} \frac{1}{x} dx$$

13.

$$\int_0^1 \ln x dx$$

3 Aplikace

3.1 Spočtete obsah mezi grafem funkce a osou x na zadaném intervalu

1. $f(x) = \sin ax$, $x_0 = 0$, $x_1 = \pi$, pro $a \in R$. Co se stane když horní mez změníme na $\frac{\pi}{a}$?
2. $f(x) = x(x-1)(x-2)$, $x_0 = 0$, $x_1 = 2$

3.2 Spočtete obsah ohraničený grafy následujících funkcí, nebo křivek

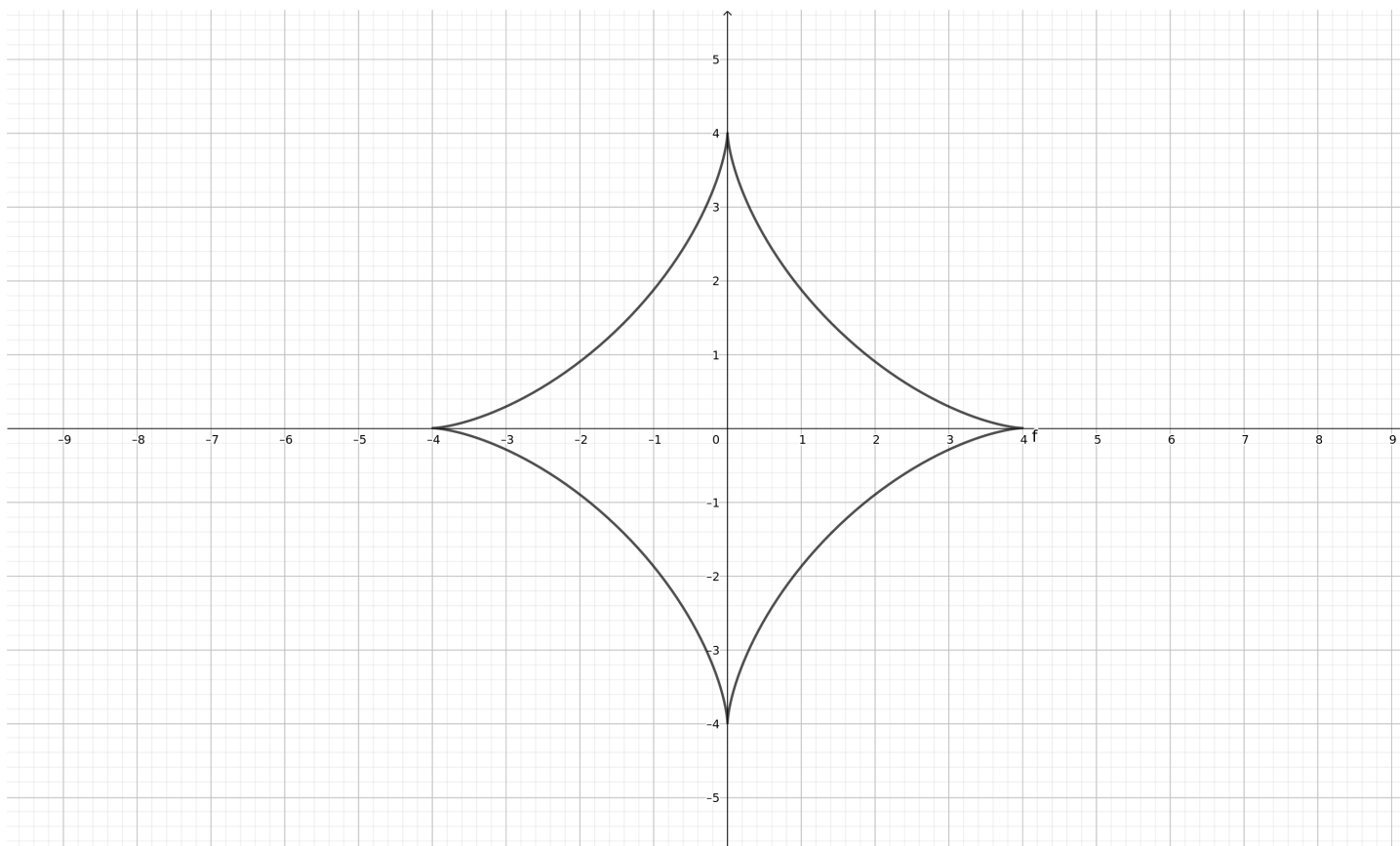
1. $f_1(x) = 2 + x$, $f_2(x) = x^2 - 6x + 8$
2. $f_1(x) = 2 - x^2$, $f_2(x) : y^3 = x^2$
3. Odvoďte vzorec pro obsah elipsy.

4. Astroida

Je křivka kterou dostaneme valením kružnice o poloměru r v kružnici o poloměru $4r$. Parametricky je zadaná takto

$$\begin{aligned}x(t) &= 3 \cos t + \cos(3t) \\y(t) &= 3 \sin(t) - \sin(3t)\end{aligned}$$

Ze znalosti parametrického předpisu této křivky napište vzorce pro délku této křivky a obsah útvaru touto křivkou vymezeného. K výpočtu hodnot můžete použít program.

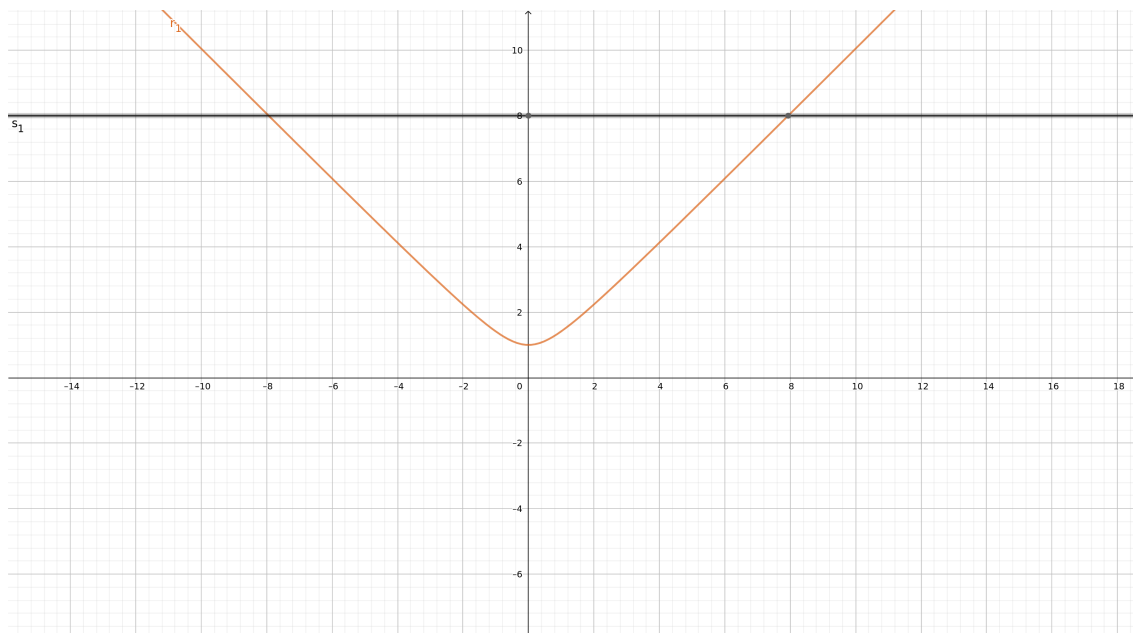
Obrázek 1: Astroida

3.3 Délka grafu funkce

1. Dokažte, že vzorec pro délku nezávisí na parametrizaci
2. Příklady ze sbírky (441-444).

3.4 Rotační tělesa

1. Máme graf funkce $f(x) = \frac{x}{1+x^2}$, spočtěte objem tělesa které vznikne rotací této křivky okolo osy x i osy y . Také spočtěte obsah mezi plochy mezi osou x a grafem této funkce.
2. Máme graf funkce $f(x) = \sqrt{1+x^2}$, spočtěte objem tělesa které vznikne rotací okolo os x, y s tím, že výška tohoto tělesa je omezena přímkou $y = h$. Dále spočtěte obsah pláště tohoto rotačního tělesa. Dokážete tuto křivku nějak parametrizovat a spočítat tyto veličiny pomocí této parametrizace? Je to jednodušší způsob? Také spočtěte obsah mezi přímkou $y = h$ a grafem této funkce, samozřejmě předpokládáme, že $h > 1$. Viz následující obrázek.

Obrázek 2: Graf s omezenou vyskou

4 Základní diferenciální rovnice

1.
$$y'' = 0$$
2.
$$y' = y$$

3.

$$y' = y^2$$

4.

$$y'' = y$$

5.

$$y'' = -y$$

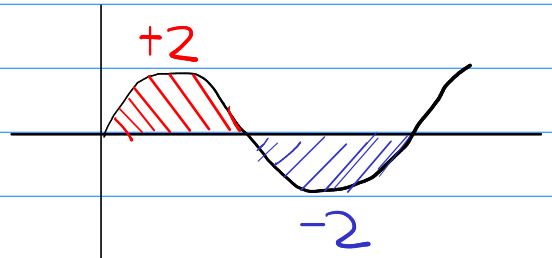
6.

$$y' = xy$$

10. Cvičení - ukázkové příklady

$$1.1 \quad \int_0^{2\pi} \sin x \, dx = \left[-\cos x \right]_0^{2\pi} = -(\cos(2\pi) - \cos(0)) = \\ = -(1 - 1) = 0$$

• Geometricky odpovídá ploše:

- kladná
 - záporná
- } odečtou se

+ lze zapsat jako $\int_{-\pi}^{\pi} \sin x \, dx = 0$ díky lichosti $\sin x$.

1.3 substituce u určitého integrálu

$$\int_2^6 \sqrt{x-2} \, dx = \left| \begin{array}{l} u = x-2 \\ du = dx \end{array} \right. + \text{měníme meze} \quad \begin{array}{l} x \quad u \\ 6 \rightarrow 4 \\ 2 \rightarrow 0 \end{array} \quad \Big| = \\ = \int_0^4 \sqrt{u} \, du = \left[\frac{2}{3} u^{\frac{3}{2}} \right]_0^4 = \frac{16}{3}$$

1.7 Per partes u určitého integrálu:

$$\int_{-1}^1 x(e^x + e^{-x}) \, dx = \left| \begin{array}{ll} u = x & u' = 1 \\ v = e^x - e^{-x} & v' = e^x + e^{-x} \end{array} \right| =$$

$$\begin{aligned}
&= \left[x(e^x - e^{-x}) \right]_{-1}^1 - \int_{-1}^1 e^x - e^{-x} dx \\
&= 1(e - \frac{1}{e}) - (-1)(\frac{1}{e} - e) - \left[e^x + e^{-x} \right]_{-1}^1 \\
&= e - \frac{1}{e} + \frac{1}{e} - e - e - \frac{1}{e} + \frac{1}{e} + e \\
&= 0
\end{aligned}$$

ze stejného důvodu ($x(e^x + e^{-x})$ je lichá)

⇒ Poučení

$$\int_{-a}^a f(x) dx = \begin{cases} 2 \int_0^a f(x) dx, & f \text{ sudá} \\ 0, & \text{je-li } f \text{ lichá} \end{cases}$$

- lze ověřit substitucí $x \rightarrow -x$

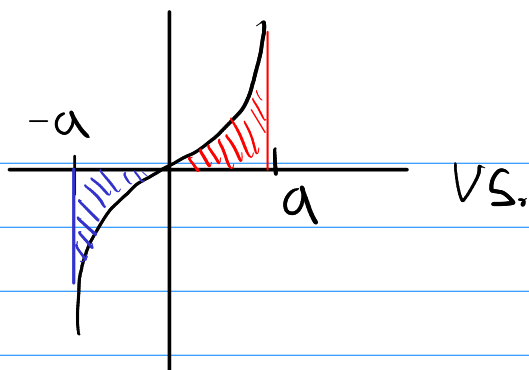
důkaz:

$$\begin{aligned}
&\int_{-a}^a f(x) dx = \int_{-a}^0 f(x) dx + \int_0^a f(x) dx \\
&= \left| \begin{array}{l} x \rightarrow -x, \quad 0 \rightarrow 0 \\ dx \rightarrow -dx, \quad -a \rightarrow a \end{array} \right| = \int_a^0 f(-x) (-dx) + \int_0^a f(x) dx
\end{aligned}$$

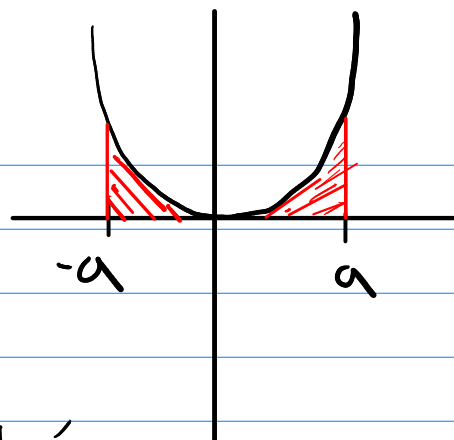
$f(-x) = f(x)$ integrály se sečtou

$f(-x) = -f(x)$ integrály se odečtou

graficky:

vs.

1.8

$$\int_{-a}^a \tan x dx = 0, \tan x \text{ lichá}$$

nevláštňí integrály:

1.9

$$\int_1^{\infty} \arctan x dx = \left[x \arctan x - \frac{1}{2} \ln |x^2 + 1| \right]_1^{\infty}$$

mezi $\pm \infty$ řešíme limitou

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(x \arctan x - \frac{1}{2} \ln |x^2 + 1| \right) - 1 \arctan 1 + \frac{1}{2} \ln 2$$

= ? zaskimavá limita

možné řešení: $\arctan x \rightarrow \frac{\pi}{2}$

• zanedbáme 1 vůči x^2 uvnitř ln

$$\rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} (x - \ln x) = |\infty - \infty|$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\ln x} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\frac{1}{\ln x} - \frac{1}{x}}{\frac{1}{x \ln x}} \right) \text{ zde}$$

lze použít L'Hospitala $\left(\frac{1}{\ln x} - \frac{1}{x}\right)' = \frac{1 - \frac{x}{\ln^2 x}}{x^2}$

$$\text{a } \left(\frac{1}{x \ln x}\right)' = -\frac{1 + \ln x}{x^2 \ln^2 x}$$

$$\text{tedy } \lim_{x \rightarrow \infty} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 - \frac{x}{\ln^2 x}}{x^2} = \frac{\ln^2 x - x}{-(1 + \ln x)}$$

Zde můžeme použít argument že x roste rychleji

než $\ln x$

$$= \frac{x \left(\frac{\ln^2 x}{x} - 1\right)}{1 + \ln x} = \frac{x}{1 + \ln x} \rightarrow \underline{\underline{\infty}}$$

• $\int_1^{\infty} \arctan x \, dx = \infty$ říkáme, že integrál diverguje

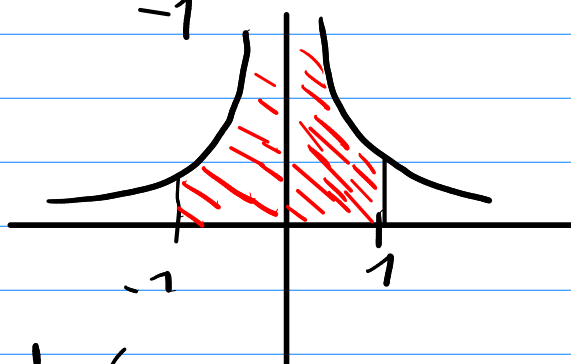
limity mohou být konečné

$$\begin{aligned} \rightarrow 1.10 \quad \int_0^{\infty} \frac{1}{1+x^2} \, dx &= \lim_{x \rightarrow \infty} \arctan x - \arctan 0 \\ &= \frac{\pi}{2} - 0 = \frac{\pi}{2} \end{aligned}$$

ale může se ukázat něco jiného:

$$1.11 \quad \int_{-1}^1 \frac{1}{x^2} dx = \left[-\frac{1}{x} \right]_{-1}^1 = -1 - \left(-\frac{1}{-1} \right) = -2$$

graficky:

Abcha je kladná \Rightarrow -2 je špatně ∇

Proč? Primitivní funkce $\frac{1}{x}$ není spojitá
musíme bod nespojivosti vynechat

• správně:

$$\begin{aligned} \int_{-1}^1 \frac{1}{x^2} dx &= 2 \int_0^1 \frac{1}{x^2} dx \\ &= \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} 2 \int_{\varepsilon}^1 \frac{1}{x^2} dx \\ &= 2 \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{x} \right]_{\varepsilon}^1 = 2(-1) + 2 \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \frac{1}{\varepsilon} \\ &= \infty \nabla \end{aligned}$$

• E nemusíte vždy psát stačí psát: $\left[-\frac{1}{x} \right]_0^1 = -1 + \infty = \infty$

3. Aplikace

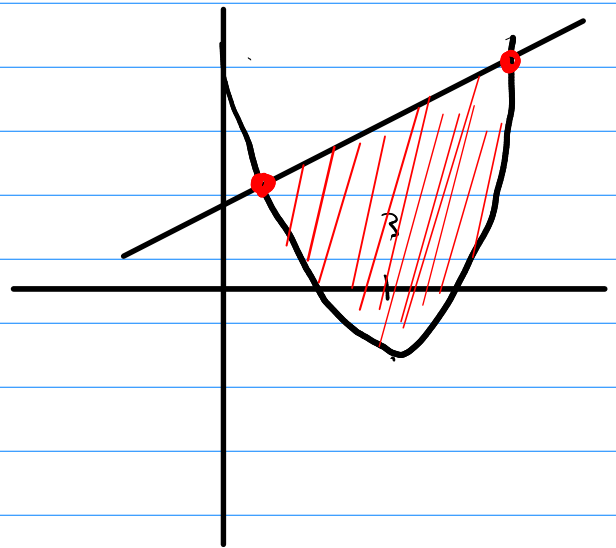
3.1 $f(x) = \sin ax, x_0 = 0, x_1 = \pi$

$$\int_0^{\pi} \sin ax \, dx = \frac{1}{a} [-\cos ax]_0^{\pi} = \frac{1 - \cos(a\pi)}{a}$$

bude-li totiž mezi $x_1 = \frac{\pi}{a}$ dostaneme $\frac{2}{a}$

3.2.1 $f_1(x) = 2 + x$

$$f_2(x) = x^2 - 6x + 8$$

Plochu spočítáme

zako $\int_{x_0}^{x_1} f_1(x) - f_2(x) \, dx$

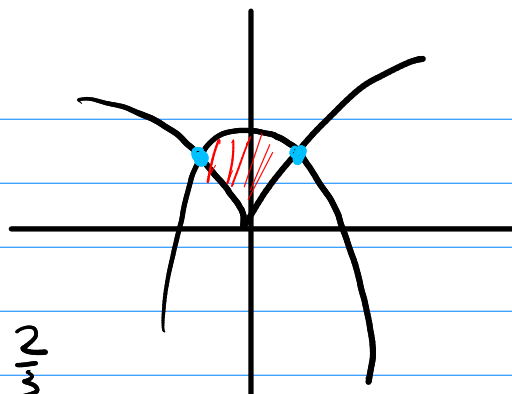
Prvně musíme nalézt body x_0, x_1 :

$$2 + x = x^2 - 6x + 8 \rightarrow x = 1, 6$$

$$\Rightarrow \text{Plocha} = \int_1^6 (2 + x) - (x^2 - 6x + 8) \, dx = \frac{125}{6}$$

3.2.2 $f_1(x) = 2 - x^2$

$f_2(x) : y^3 = x^2$

Průsečíky: $2 - x^2 = x^{\frac{2}{3}} \rightarrow x = \pm 1$

Plocha: $\int_{-1}^1 (2 - x^2) - x^{\frac{2}{3}} dx \rightarrow$ využijeme

sudost $= 2 \int_0^1 (2 - x^2) - x^{\frac{2}{3}} dx$
 $= \frac{32}{15}$

• pozor pokud nevyužijeme sudost

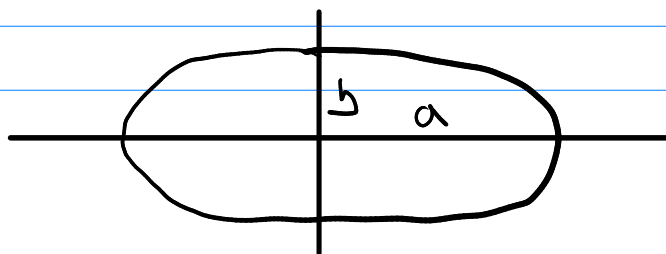
$$\int_{-1}^1 (2 - x^2) - x^{\frac{2}{3}} dx = \left[2x - \frac{x^3}{3} - \frac{3}{5} x^{\frac{5}{3}} \right]_{-1}^1$$

$$= 2 - \frac{1}{3} - \frac{3}{5} - \left(-2 + \frac{1}{3} - \frac{3}{5} (-1)^{\frac{5}{3}} \right)$$

$$= \frac{32}{15}, \text{ protože } (-1)^{\frac{5}{3}} = -1$$

3.3 obsah elipsy

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

Postup ze sbírky strana 502.

$$\text{dostaneme: } \frac{S}{4} = \int_0^a b \sqrt{1 - \frac{x^2}{a^2}} dx$$

→ nebude lepší použít parametrizaci?

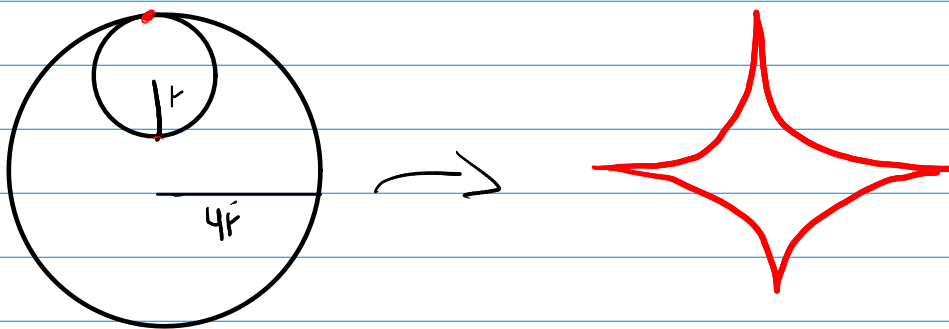
$$x = a \cos t$$

$$y = b \sin t, \quad t \in (0, \frac{\pi}{2})$$

$$\frac{1}{4} S = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x(t) y'(t) dt = ab \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 t dt =$$

$$ab \left[\frac{1}{2} t + \frac{1}{4} \sin 2t \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{4} ab \quad \checkmark$$

3.2.4 Astroida

parametrizace

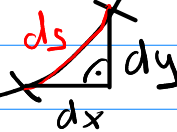
$$x(t) = 3 \cos t + \cos 3t$$

$$y(t) = 3 \sin t - \sin 3t$$

$$\text{a) délka: } L = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{(x'(t))^2 + (y'(t))^2} dt$$

krátké odvození vzorce:

křivka:

Pythagorova věta:

$$ds^2 = dx^2 + dy^2, \quad L = \int ds = \int \sqrt{dx^2 + dy^2}$$

• Parametrizace : $x = x(t), y = y(t)$

$$dx = x'(t)dt$$

$$dy = y'(t)dt$$

$$\Rightarrow \sqrt{dx^2 + dy^2} = \sqrt{(x'(t)dt)^2 + (y'(t)dt)^2} = \sqrt{(x'(t))^2 + (y'(t))^2} dt$$

zpět k astroidě

$$L = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{(x'(t))^2 + (y'(t))^2} dt = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{(3\sin t - 3\sin 3t)^2 + (3\cos t - 3\cos 3t)^2} dt = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{36\sin^2 t} dt = 24$$

b) obsah plochy: $S = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} (3\cos t + \cos 3t)(3\cos t - 3\cos 3t) dt$

$$= 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} 48\sin^2 t \cos^4 t dt = 6\pi$$

3.3.1 Dokažte, že $L = \int_a^b \sqrt{(x'(t))^2 + (y'(t))^2} dt$

nezávisí na parametrizaci

změna parametru $t \rightarrow \tau = \tau(t)$

$$dt \rightarrow d\tau = \tau'(t) dt$$

ale $x'(t)$ a $y'(t)$

se také změní $\rightarrow x'(t) = \frac{dx}{dt} = \frac{dx}{d\tau} \cdot \frac{d\tau}{dt}$

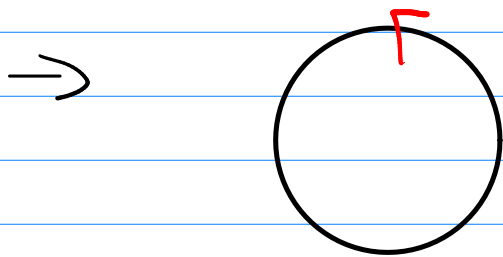
$$= x'(\tau) \cdot \tau'(t)$$

kde' značí derivaci vzhledem k proměnné na které funkce závisí.

změna integrandu: $\sqrt{(x'(t))^2 + (y'(t))^2} dt \rightarrow$

$$\rightarrow \sqrt{(x'(\tau) \cdot \tau'(t))^2 + (y'(\tau) \cdot \tau'(t))^2} \frac{d\tau}{\tau'(t)}$$

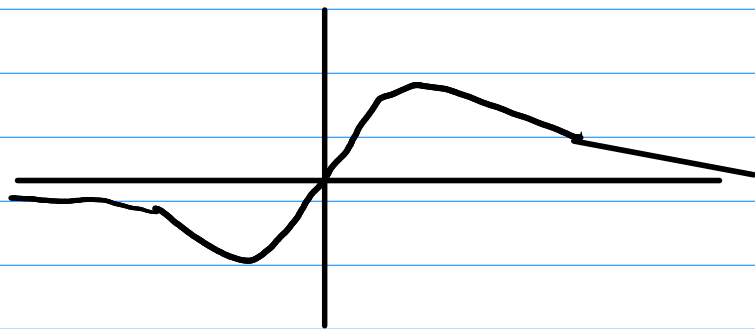
• se mezi sebou pokráčí!

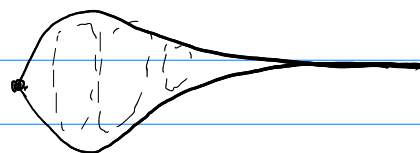
nezaleží jak rychle křivku procházíme, délka a obsah se nemění

3.4 rotační tělesa:

$$f(x) = \frac{x}{1+x^2} :$$

• rotace okolo osy x:

osy y:

→ můžeme spočítat objemy těchto těles a povrch pláště

$$1) \quad \text{objem} = \pi \int_0^{\infty} f^2(x) dx = \pi \int_0^{\infty} \frac{x^2}{(1+x^2)^2} dx$$

$$= \left[\frac{1}{2} (\arctan(x) - \frac{x}{1+x^2}) \right]_0^{\infty} \cdot \pi$$

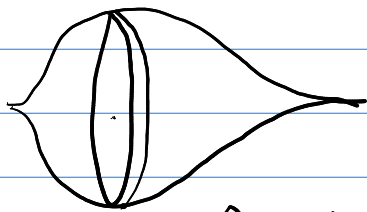
$$= \frac{1}{2} \frac{\pi}{2} \cdot \pi - 0 = \frac{\pi^2}{4}$$

$$\text{obsah pláště: } Q_x = 2\pi \int_0^{\infty} f(x) \sqrt{1+f'(x)^2} dx$$

$$= 2\pi \int_0^{\infty} \frac{x}{1+x^2} \cdot \sqrt{1 + \left(\frac{1-x^2}{(1+x^2)^2} \right)^2} dx$$

tento integrál diverguje což je zřejmé
ale je to správně

Představa:

$$\leftrightarrow \hat{r} = f(x)$$

$$\text{objem válce: } dV = \pi f^2(x) dx$$

$$\sum dV \rightarrow \int dV$$

2) okolo osy Y :

$$V = 2\pi \int_a^b x f(x) dx$$

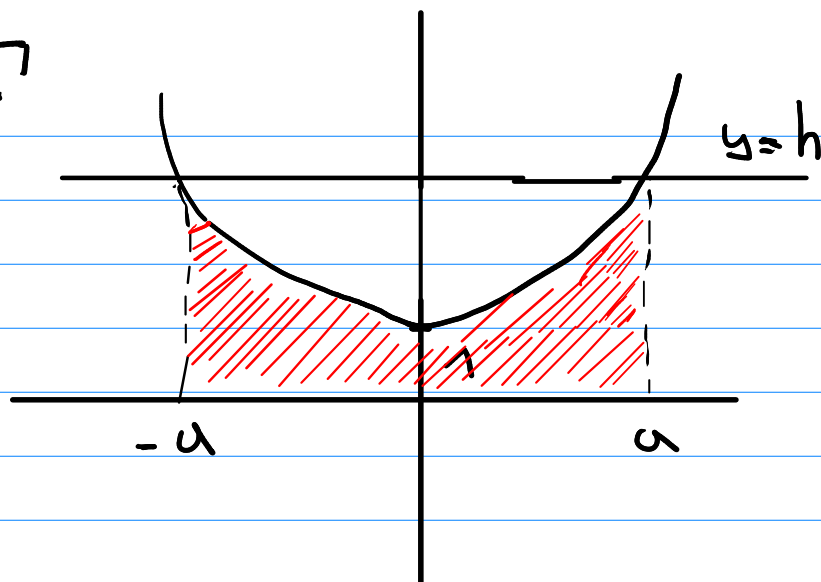
$$= 2\pi \int_0^{\infty} \frac{x^2}{1+x^2} dx = 2\pi \left[x - \arctan x \right]_0^{\infty} = \infty$$

3) obsah plochy

$$\int_0^{\infty} \frac{x}{1+x^2} dx = \left[\frac{1}{2} \log(x^2+1) \right]_0^{\infty} = \infty$$

3.4.2 $f(x) = \sqrt{1+x^2}$

kde $h = \sqrt{1+a^2}$
 $h^2 - 1 = a^2$
 $a = \sqrt{h^2 - 1}$

Spočítáme vše co lze spočítat :

Dobrah /// plochy : $2 \int_0^a \sqrt{1+x^2} dx =$
 $= \frac{1}{2} \left[x \sqrt{1+x^2} + \sinh^{-1}(x) \right]_0^a = \frac{1}{2} \sqrt{h^2-1} \cdot h + \sinh^{-1}(h)$

• můžeme křivku $\sqrt{1+x^2}$ parametrizovat
 s využitím $\cosh^2 x - \sinh^2 x = 1$

zvolíme $x = \sinh t$
 $y = \sqrt{1 + \sinh^2 t} = \cosh t$

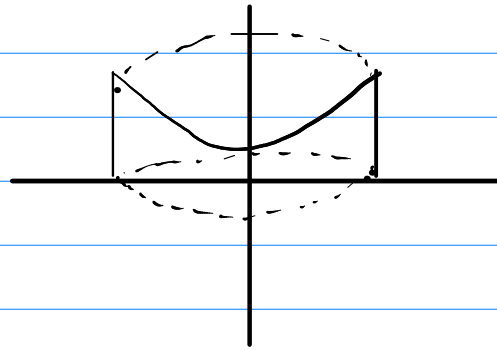
ale pak by bylo těžší hledat mez h.

2) $V_x = \pi \int_0^a f^2(x) dx = \pi \int_0^a 1+x^2 dx$
 $= \pi \left[x - \frac{x^3}{3} \right]_0^{\sqrt{h^2-1}} = \pi \left(\sqrt{h^2-1} - \frac{(h^2-1)^{3/2}}{3} \right)$

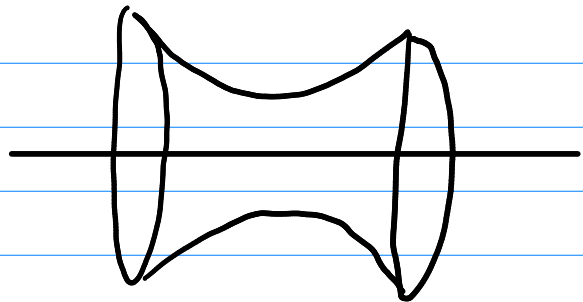
$$\frac{1}{2} V_y = 2\pi \int_0^a x f(x) dx = 2\pi \int_0^a x \sqrt{1+x^2} dx$$

$$= 2\pi \left[\frac{1}{3} (1+x^2)^{\frac{3}{2}} \right]_0^{\sqrt{h^2-1}} = \frac{2\pi}{3} h^{\frac{3}{2}} \rightarrow V_y = \frac{4\pi}{3} h^{\frac{3}{2}}$$

2 útvary : V_x :

V_y

kteřá má větší objem?

$$\pi \left(\sqrt{h^2-1} - \frac{(h^2-1)^{\frac{3}{2}}}{3} \right) \stackrel{?}{\lessgtr} \frac{4}{3} \pi h^{\frac{3}{2}}$$

výsledek <

obsah pláště : $Q_x = 2\pi \int_a^b f(x) \sqrt{1+f'(x)^2} dx$

$$= 2\pi \int_0^{\sqrt{h^2-1}} \sqrt{1+x^2} \sqrt{1+\frac{x^2}{1+x^2}} dx =$$

$$2\pi \int_0^{\sqrt{h^2-1}} \sqrt{1+2x^2} dx = 2\pi \left[2\sqrt{1+2x^2}x + \sqrt{2} \operatorname{sinh}^{-1}\left(\frac{x}{\sqrt{2}}\right) \right]_0^{\sqrt{h^2-1}}$$

= ...

4. Základní diferenciální rovnice

4.1 $y''=0, (y')'=0 \mid \int dx$

$$\int (y')' dx = \int 0 dx$$

$$y' = a \mid \int dx$$

$$\int y' dx = \int a dx$$

$$\underline{\underline{y = ax + b}}$$

4.2

$$y' = y$$

$$\frac{dy}{dx} = y \rightarrow \text{separace proměnných}$$

$$\frac{dy}{y} = dx \quad | \int$$

$$\int \frac{dy}{y} = \int dx$$

$$\ln|y| = x + c \quad | e$$

$$y = e^{x+c} = e^c e^x = A e^x, \quad A, c \in \mathbb{R}$$

4.3

$$y' = y^2 \rightarrow \int \frac{dy}{y^2} = \int dx$$

$$-\frac{1}{y} = x + c$$

$$y = -\frac{1}{x+c}$$

$$\exists K: \quad LS: y' = \frac{1}{(x+c)^2}$$

$$PS: y^2 = \frac{1}{(x+c)^2} \quad PS = LS \checkmark$$

$$4.4 \quad y'' = y$$

- užitečný trik: postupná integrace

Zhá derivace \rightarrow jsou potřeba 2 integrace
a 2 konstanty

$$y'' - y = 0 \quad \text{Chceme zapsat LS jako derivaci něčeho}$$

$$y'' - y = 0 \quad | \cdot y'$$

$$y''y' - y \cdot y' = 0$$

$$\begin{aligned} \left(\frac{(y')^2}{2} - \frac{y^2}{2} \right)' &= \frac{2y'}{2} \cdot y'' - \frac{2y}{2} \cdot y' \\ &= y'' \cdot y' - y \cdot y' \end{aligned}$$

\Rightarrow můžeme zintegrovat

$$\frac{(y')^2}{2} - \frac{y^2}{2} = c \quad (\text{faktor 2 jsme absorbovali do konstanty})$$

$$(y')^2 - y^2 = C$$

→ separace proměnných

$$\frac{dy}{dx} = \sqrt{c+y^2}$$

$$\sqrt{\frac{dy}{c+y^2}} = dx \rightarrow \int \rightarrow \int \frac{dy}{\sqrt{c+y^2}} = x + D$$

$$x + D = \frac{1}{2} \ln \frac{1 + \frac{y}{\sqrt{c+y^2}}}{1 - \frac{y}{\sqrt{c+y^2}}}$$

→ hledáme inverzní funkci →

$$y = c_1 e^x + c_2 e^{-x}$$

Řešení příkladů, které nebyli na cvičení

$$2.2 \quad \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 x dx = \frac{1}{2} \left[x + \frac{\sin(2x)}{2} \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi + 2}{8}$$

$$2.4 \quad \int_{-1}^1 \sqrt{\frac{1+x}{1-x}} dx, \text{ zde máme více možností}$$

1) substituce: $t^2 = \frac{1+x}{1-x} \rightarrow x = \frac{t^2-1}{t^2+1}$

$$\rightarrow \int_{-1}^1 \sqrt{\frac{1+x}{1-x}} dx \rightarrow \int_0^{\infty} t \frac{4t}{(t^2+1)^2} dt, \text{ tento } dx = \frac{4t}{(t^2+1)^2} dt$$

Integrál jsme již několikrát měli

$$= 2 \left[\arctan t - \frac{-t}{t^2+1} \right]_0^{\infty} = \pi$$

2) jiná substituce: $x = \cos 2u$

Protože $\sqrt{\frac{1+\cos 2u}{1-\cos 2u}} = \cot u$, $dx = -2 \sin 2u du$

$$\rightarrow \int_{-1}^1 \sqrt{\frac{1+x}{1-x}} dx = -2 \int_{\frac{\pi}{2}}^0 \cot u \sin 2u du =$$

$$= 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 u \, du = 2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1 + \cos 2u) \, du = 2 \left[x + \frac{\sin 2u}{2} \right]_0^{\frac{\pi}{2}}$$

$$= \pi$$

3) další substituce jsou možné

2.5 $\int_0^1 \frac{x^4(1-x^4)}{1+x^2} dx$, použijeme metody z minulého cvičení na parciální zlomky

$$= \int_0^1 x^6 - 4x^5 + 5x^4 - 4x^2 + 4 - \frac{4}{1+x^2} dx$$

$$= \frac{22}{7} - \pi, \text{ pro podrobnější rozbor } \rightarrow \text{d. cvičení kolegů Eidlinského (střední skupina)}$$

2.12 $\int_1^{\infty} \frac{1}{x} dx = [\ln x]_1^{\infty} = \infty$, diverguje

2.13 $\int_0^1 \ln x dx = [x \ln x - x]_0^1 = -1$

Protože $\lim_{x \rightarrow 0} x \ln x = 0$

3.1.2

$$f(x) = x(x-1)(x-2) \quad \text{Pro } x_0 = 0$$

$$x_1 = 2$$

$$\int_0^2 x(x-1)(x-2) = \left[\frac{x^4}{4} - x^3 + x^2 \right]_0^2$$

$$= 4 - 8 + 4 = 0$$